

Otázka: Chov dojnic

Předmět: Chov skotu

Přidal(a): čaky

Chov plemenných býků

- Může být pouze býček jehož otec je plemenný býk a matka býka je nejlepší z nejlepších samic
- Musí být naprosto zdravý a nesmí prodělat žádnou chorobu
- Musí odpovídat exteriérově nesmí mít žádnou hrubou vadu
- Musí mít přiměřenou živou hmotnost
- Do stáří 1-2 měsíců je chován tam kde se narodil ve stáří 2 měsíců je přesunut do odchovny mladých plemenných býků, zde je ustájen s býčky stejného stáří a všichni mají stejné podmínky

Býčci se porovnávají a vyhodnocují se výsledky:

- růst a vývin: (vážení a měření)
- spotřeba živin na jeden kg přírůstku
- průměrný přírůstek

do 11 měsíců jsou zkoušeni v odchovně

ve stáří 11-12 měsíců jsou postupně navykání na odběr spermatu

ve stáří 14 měsíců proběhne základní výběr –výsledkem základního výběru se rozhodne, jestli je vhodný nebo nevhodný k plemenitbě

není-li vhodný je přesunut do výkrmu

pokud je vybrán je mu přidělen státní registr (kombinace čísla a zkratky jména)

státní registr se udává všude kde se o býkovi hovoří

inseminační dávky

inseminační karty

každý katalog a plemenářská dokumentace

býk je převezen na inseminační stanici

Chov na inseminační stanici

a) Výživa a krmení

Individuální krmení (dle živé hmotnosti, dle využívání)

Většinou KKS+objemné krmivo

Základem objemné části KD je kvalitní luční seno

Krmit zelenou pící je možné

Jadrné krmivo

Krmí se 3* denně

Ráno a večer objemné krmivo

V poledne jadrné krmivo + přídavky

b) Ustájení

Individuální, boxové, hluboká podestýlka nebo rošty, mají výběh může být buď individuální nebo společný za určitých podmínek jsou spolu odmala

c) Ošetřování

- pouze muž, starší 18let, mentálně normální
- 2 vždy dva ošetřovatelé
- Proškolen, musí složit zkoušky
- Denně se čistí, min 1 za půl roku paznehty, denně kontrolovat zdravotní stav a zdravotní stav pohlavních orgánů

Odběr a zpracování spermatu na inseminačních stanicích

Typy odběru

1) s časovým přerušením

- Plemennému býkovi se odebere určitý počet inseminačních dávek, předá se k testaci do zemských podniků po dobu testace, býk během testace stojí a není mu odebíráno sperma dle výsledku testace rozhodneme, zda si býka ponecháme a nebo ho vyřadíme, dělá se jen u některých plemen a na některých stanicích

2) bezčasového přerušení

- Kontinuálně se odebírají inseminační dávky, když je jich 1500 tak se dají k testaci, odběr se nepřerušuje, dávky se uskladňují, dle výsledku se použijí nebo vyhodí

Vlastní odběr

Ve speciální místnosti musí odpovídat hygienickým požadavkům (dlažba a obklady), klid, přivede ho tam jeho ošetřovatel býk se nechá skočit na fantoma, nebo jiný býk (musí být klidný), sperma se odebírá do umělé vagíny musí být vyhřívána, uvnitř je igelitový pytlík, zachytává se tam sperma, ihned je předáno do laboratoře

V laboratoři se hodnotí

1) makroskopické

- Barva (smetanová) nesmí být žádné barevné příměsi
- Množství
- Konzistence (hustota)
- Pach

2) mikroskopicky

- Počet spermii
- Pohyb spermii-progresivní pohyb vpřed za hlavičkou
- Spočítá počet patogenních spermii (poškozené, nepohybují se)

3) biologické

- Odolnost spermii
- Potom se buď vylíje nebo použije (dále zpracovaná)

Konzervace spermatu

1. rozředění spermatu na jednotlivé dávky (speciální ředidlo)
2. každou inseminační dávku uchováváme samostatně ale všechny se zamrazují na -196 C (hluboké zmražení)

Způsoby uchování

1. Japonská metoda

- Pilulky = pelety
- Jako čočka (zmrazená) u nás se nepoužívá pracné

2. Francouzská metoda

- Dutinky = pejety
- Každá inseminační dávka, mají různé barvy odpovídají plemenům nebo určité skupině
- Uchovávání inseminačních dávek: uchovává jí se v konstantní teplotě - 196 C v kontejnerech